

Volkswagens Gang

Februar 2004

Medlemsblad for Trondheim Volkswagenklubb stiftet 1994

Gass, brems, ... ? Se side 4

TRONDHEIM

VOLKSWAGENKLUBB

Styret 2004

Leder:	Anders Lien	957 38 075	
Kasserer:	Erik Spjelkavik	988 55 562	73 95 36 29
Styremedlen:	Stig Sæther	905 67 104	73 53 26 75
	Frode Antonsen	915 82 544	
	Frode Pedersen	996 17 806	
Treffansvarlig:	Stig Sæther	905 67 104	73 53 26 75
Redaktør:	Erik Spjelkavik	988 55 562	73 95 36 29

Mobil

Telefon

Adresse

Trondheim Volkswagen-Klubb
Postboks 3049 Lade
7441 TRONDHEIM

Epost: tvwk@hotmail.com

Medlemsskap koster 200,- pr. år, 300,- for familiemedlemsskap.
Dette kan betales inn på postgironummer 0530 19 08557.
Husk å oppgi navn og adresse.

Kassereren har ordet

Med i denne utgaven av Volkswagens Gang ligger det et innbetalingskort for medlemskontingenten (hvis du ikke har betalt ennå). Det er viktig at du betaler denne, ikke bare for klubben, men for deg personlig. Når fristen for betaling går ut, sender jeg en liste over TVWKs medlemmer til HotShop. De som ikke har betalt da, får ikke TVWK-rabatten. Dessuten gir du et bidrag til klubbens drift. Ikke minst bidrar du til at denne blekka kommer ut fire ganger i året.

Redaktøren har ordet

“I love deadlines. I love the whooshing sound they make as they go by”

Douglas Adams (1952 – 2001)

Garasjelig

Tanja Veans boble Happy (alle foto: Erik Spjelkavik)

I denne utgaven av Garasjelig dropper vi de trange, illeluktende garasjene og begir oss ut i det fri. Det er nemlig ikke alle som har en garasje å sette bobla si i. En av disse er et av TVWKs ferskeste medlemmer, Tanja Vean. Hennes kjære boble "Happy" tilbringer nettene utendørs. Inspirasjonen for artikkelen fikk redaktøren da det kom inn en etterlysning på nettet, fra selvsamme Tanja, av en vindusviskerarm til 64-modell automat-boble. Etterlysningen ble oversendt TVWKs undercoveragent på Møller, Frode P.

– Her må det være noe feil, lød svaret. – Saxomaten kom ikke før i 1968!

For om mulig å løse mysteriet foretok redaktøren en spionasjetur til Ila. Utstyrt med barnevogn og solbriller som kamuflasje snek han seg rundt bobla og studerte detaljer. OK, kanskje ikke så blånøye, det skal ikke mye til for å se forskjell på en '68 og f.eks. en '64. Det var definitivt en pre '68, meget sannsynlig en '64. Men hvor mange pedaler hadde den? Sett inn gjennom sideruta så det ut til å være bare 2, men bremsepedalen så helt normal ut. Dvs. den så ut som bremsepedalen i en manuellboble. Den foreløpige konklusjonen ble at det var en '64, ombygget til automat, altoverveiende sannsynlig etter '68 (vi velger i denne sammenhengen å se bort fra muligheten for tidsreiser).

Volkswagens Gang satte sin fremste reporter, av mange kjent som ”Sylindertoppen Bech”, på saken. Kunne fru Vean være interessert i å bli portrettert i VWGs serie Garasjelig? Det kunne hun, og så bar det av sted med fullt reportasjeutstyr til Ila. Den mystiske bobla stod som vanlig parkert utenfor huset til Tanja.

På gata i Ila

Tanja kunne fortelle at bilen i mange år har gått i Kvinesdal. Den tilhørte en dame som hadde utvandret til Amerika og trengte en bil når hun var hjemme i Norge på ferie. (Der ligger kanskje forklaringen på automatgiret også, som kjent kan ikke amerikanske damer gire manuelt. Da Tina Turner skulle skulle kjøre Road Warriormobil i Mad Max 3, måtte de spesialbygge en automatversjon til henne.)

Konsekvensen av dette var at bobla ikke har mange milene på telleren, Tanja var den første som fikk se telleren gå rundt! Tanja laget en fin seremoni rundt dette, og valgte seg en vakker bjørkeallé for begivenheten. Den amerikanske damen eide den fram til 2000, trolig fram til sin død. Etterpå ble den overtatt av en eldre herre som hadde den mye i garasjen, hvor han skrudde og stelte så mye med den at kona gikk lei (hvilke oppgaver hun heller skulle satt gubben til skal vi ikke spekulere i her). Det var derfor til jubel fra fruen og modige tårer fra kallen at Tanja overtok den i fjor høst. Det ble riktig en begivenhet, med kaffekos og historiefortelling med på veien. Tanja fikk med alle vognkortene til bilen.

Tanja har vokst opp i et boblehus, foreldrene har eid både store og små bobler, og busser. Fra Mamma fikk hun derfor en originaltakgrind som hun kjører rundt med til daglig.

Med takgrind fra Mamma

Av en niese har Tanja fått en dukke. Dukken lyder navnet Happy, og har gitt bobla navn.

Ilas svar på Dø peren Johannes

Tanja har ikke sett behov for å gjøre stort med bobla, det eneste hun har byttet er en kondensator. Hun hadde den inne til service på Møller, men behandlingen måtte avbrytes da Møller ikke klarte å skaffe nye stifter innen rimelig tid. Happy har derfor en stiftejobb til gode hos dem.

Bilen starter og går stort sett uten problemer. Hun fikk en motorstopp i Øverbygden på julaften, men en justering av stiftåpningen fikk kverna i gang igjen. Den har også slitt litt i kulda, når autochoken har hengt seg opp har automatclutchen hugd litt. Dørlåsen har også lett for å fryse.

Velholdte motorer starter alltid

Tanja har ingen planer om å bygge om til 12-volt, hun ønsker å beholde den mest mulig original. Det eneste verktøyet hun har til bobla er et skrujern! Selv om hun har arvet en reparasjonshåndbok etter den forrige eieren ser hun litt mørkt på å skru mer alvorlig på den.

Hvitsidedekk (nyno. Whitewalls) er den eneste store forandringen hun har planer om.

Til artikkelforfatterens store glede fikk jeg tilbud om å prøvekjøre. Automaten startes på vanlig måte, bortsett fra at du kan starte mens bilen står i gir. Men da må du være forsiktig med gasspedalen! Så legger du inn første gir, og trår på gassen. Når du har dratt ut første slipper du gassen og legger inn andre gir. Clutchen aktiveres ved å berøre girstanga, noe som Tanjas sønn og andre lekende barnepassasjerer har funnet ut.

Tilsvarende for tredje og fjerde. Det er ganske vanskelig å legge inn første igjen når du glir fram mot lyskryss, det er best å vente til bilen har stanset helt (akkurat som når du har kjørt i stykker synkroniseringen på førstegiret på en manuellkasse, red. anm.).

Å kjøre med automaten fra 1964 er med andre ord omtrent som vanlig, bortsett fra at du ikke har clutchpedal (se forsiden). For å vende tilbake til vindusviskerarmen, så skulle Tanjas lille sønn hjelpe Mamma å skrape is av frontruta. Ivrig i tjenesten ble han dessverre litt brutal da han skulle bøye ut vindusviskeren, slik at den brakk. Tanja har prøvd både Møller og HotShop, men ingen kan skaffe henne originalviskerarm til 1964. Kanskje noen av VWGs lesere kan hjelpe henne? Det går rykter om en raring på Heimdal som har en '64, og han kjører den vel aldri i regnvær? Se annonsesiden for kontaktinfo. Mysteriet med automatkassen fra 1964 klarte jeg ikke å løse. All litteratur jeg har funnet hevder at bobla ikke ble levert med automat før i 1968, og da bare med 3 gir. Kan noen av leserne løse mysteriet?

Det er lite med én vindusvisker!

Folkevognen

Hvis jeg havde penge, så sku I bare se
så gik der ikke længe før jeg havde en VW
nu vil jeg leve af torskerogn
til jeg får råd til en folkevogn
for jeg vil ha' mig en folkevogn
og fise op og ned af vejen

Det var egentlig min dame der satte mig i sving
da hun så en reklame med Police-bassisten Sting
hvor han kører i folkevogn
med persianer og mikroovn
nu vil hun ha' sån en folkevogn
og fise op og ned ad vejen

Hitler fik ideen - folket sagde: Heil
de styrtede ud til fronten
men der var sket en fejl
for der stod sgu' ingen folkevogn
han havde lovet dem en folkevogn
de havde glædet sig til en folkevogn
og fise ned ad autobahn

Ikke et rugbrød, ikke en GTI
men den lille grimme boble med en boksemotor i
for det er den rigtige folkevogn
når familien skal en tur i skoven
og jeg vil ha' mig en folkevogn
og fise op og ned ad vejen

Hvis vi havde penge, så sku' I bare se
så gik der ikke længe før vi havde en VW
og det er ikke nogen lille vogn
der' plads til 6 i en folkevogn
hvis man blæser på fædselsloven
og fiser op og ned ad vejen

Ja vi vil fise på fædselsloven
og blæse op og ned ad vejen

Tekst av Shu-bi-dua
Melodi av Alan Jackson (Mercury Blues)

Egne aktiviteter

- Tirsdag 24. februar **Medlemsmøte**
Møllers nybygg på Tunga kl 18.30. MØT OPP!
- Tirsdag 30. mars **Medlemsmøte**
Møllers nybygg på Tunga kl 18.30. MØT OPP!
- Tirsdag 27. april **Medlemsmøte**
Møllers nybygg på Tunga kl 18.30. MØT OPP!
- Tirsdag 25. mai **Medlemsmøte**
Møllers nybygg på Tunga kl 18.30. MØT OPP!
- Lørdag 5. juni **Trøndertræff 2004**
Årets høydepunkt for luftkjøltinteresserte trøndere. Lånke motorsenter ved Stjørdal. Skilting fra Stjørdal. Bilutstilling, banekjøring, dragrace og slalåmkjøring. Godt vær og entusiastisk publikum.
- Torsdag 10. juni **Tur til Bugrun på Mantorp**
Felleskjøring til Nordens største VW-treff
- Tirsdag 29. juni **Medlemsmøte**
Møllers nybygg på Tunga kl 18.30. MØT OPP!

TVWKs SMS-tjeneste

TVWKs SMS-tjeneste er for melding om spontane aktiviteter i regi av TVWKs medlemmer. Aktivitetene kan være alt fra grilling i Korsvika (eller hvor du måtte ønske) til turer til Bobletreff rundt omkring i verden. Bare fantasien din (og norske lover) setter grenser. Ingen aktivitet er for liten!

For å kalle inn til en aktivitet sender du en SMS (eller ringer) til 988 55 562 eller en epost til tvwk@hotmail.com senest 24 timer før aktiviteten skal finne sted. Husk oppmøtetid, -sted og hva deltakerne eventuelt skal ta med (f.eks. grillmat, oppvaskhansker, el.l.).

Ønsker du å være med kan du sende en SMS (eller ringe) til 988 55 562 eller en epost til tvwk@hotmail.com. Husk å oppgi navn. Du kan også melde deg på via TVWKs nettsider <http://tvwk.tripod.com>. SMS-tjenesten er bare åpen for TVWKs medlemmer (19 er med på lista p.t.).

Tjenesten koster kr 0,- pr melding.

Andres arrangement

8. mai **Ekebergmarkedet**
Norsk Veteranvognklubb avholder Nord-Europas største delemarked på Ekeberg Camping. Husk å ta med penger, for det er lite betalingsterminaler eller minibanker på området. Ofte besøkende fra TVWK.
16. mai **Bilutstilling på KBS**
Trøndelag Veteranvognklubb holder sin årlige bilutstilling på KBS. Nesten alltid besøkende og deltakere fra TVWK.
11. - 13. juni **BUGRUN #21**
Bug Run 20 blev toppen - och Bug Run 21 kommer inte att bli sämre! Fredag 11 juni 2004 öppnar grindarna för igen för Den Stora Folk(a)festen. Se www.bugrun.com for informasjon.
Trondheim Volkswagenklubb arrangerer fellestur.
19. juni **Trøndermarkedet**
Trøndelag Veteranvognklubb avholder Midt-Norges største delesalg i Granåsen. Portene åpnes klokken 9.00.
Mer info på www.veteranvognklubb.no. Se opp for selgere fra TVWK.

I folkets vogn mot den nye tid

Før folkevogna var bilene ikke bare få i landet. De var også store, sorte og amerikanske og var for dem som vokste opp etter krigen eid av enkelte onkler eller bestefedre. Det var såvidt nok biler til at de fleste kunne henvise til en kjørende onkel eller to.

Men så kom Velstanden. Først kom den listende, plastikk og husbankhus og nylonstrømper og teddyer fra Amerika. Deretter kom den på hjul, masseprodusert og oppnåelig.

Amerikansk etterkrigsungdom hadde sitt seksualliv knyttet til baksetet. I bilen slapp man unna voksne blikk. Det samme kan neppe sies om folkevogna, selv om det er antydning at det var derfor de var der, stroppene ved dørstolpene.

Folkevogna ble familiens bil. Inn der kunne man putte barn og koner og menn og begi seg ut i verden, ut på stranda og inn i de dype skogene. Eller man kunne bare kjøre seg en tur. Det var det som gjorde folk så lykkelige på den tida. De visste ikke noe om de helsemessige konsekvenser av noe. Lykkelig kjørte de stillesittende omkring. Kom de til en utsikt, stoppet de og tok seg en røyk.

Bøndene var irritert over denne ferdsel til ut- og innmark, helt til de ble oppmerksom på at de ustanselig rullende billene ikke bare inneholdt generende turister, men potensielle hyttekjøpere og campingplasskunder. Da grep de raskt mulighetene og plasserte sine barn i kiosk langs riksveien.

Folkevogna var bygget for folket selv, på et tidspunkt da folket hadde svært lite. Det ble understreket ved at folkebobla var bygget etter prinsippet om at du kan ingenting ta med deg når du drar. Siden folket etterhvert ble eiere av mange ting de ville frakte rundt, måtte problemet løses med spesialbygde termosier og koffertier, som kunne skyves inn over bensintanken som var trafikkikkert plassert foran. Etter hvert vokste det opp en egen industri av utstyr for frakt av ski og barnevogner og det meste.

De som ikke hadde råd til å kjøpe folkets vogn, ble kontinuerlig stilt overfor muligheten for å vinne en av loddselgerne, som huskes som mennesker med stor innsatsvilje. Store deler av året hadde de frosne føtter og dryppende neser. Det passet bra siden de lykkelige vinnere ikke kom til å få det særlig varmt de heller.

Det nye velstandsmennesket bredde seg med sine folkevogner og sin Tupperware ut over landet. De som tidligere hadde viddene og havet for seg selv, og unge mennesker med sans for individualitet – slik en selv og ens venner har – snakket om det nye Massemennesket. Hva det ellers hadde, Massemennesket, folkevogn hadde det i hvert fall. Alle folkevognvitsene skyldes ikke bare at bilen så ut som en skilpadde og Paal Clasen var god i kjeften. Det var også en måte å fortelle folk at de skulle ikke tro de var noe. Akkurat som OBOS-vitsene.

Men man behøvde ikke ta avstand fra folkevogna selv om man var individualist. Man kunne male den om eller bygge den om, eller kjøpe folkevognbuss, som hadde plass til et helt lite hjem med sovepose og gitar.

Etterhvert ble folkevogna mer og mer avansert. Den kom stadig i nye typer, ble litt høyere foran og fikk lister og GT-versjoner med fancy ekvipment og til slutt ble den så utviklet at den naturlig nok ble helt borte og erstattet av den ny og firkantet bil. Folket var heller ikke hva det hadde vært. Folket var rikere og mer avansert. Den nye firkantede understreket dette ved å kalle seg Golf, som jo er en sport med aner. Den kom dessuten i versjon med bølgedemper og hekk for den nye type eldre ungdom som har slalomski på taket hele vinteren og seilbrett om sommeren og parkerer ved siden av pappas SAAB turbo.

Helt vekk er ikke den gamle. Den lages i Brasil hvor den også kjøres på alkohol. Kanskje en ide for områder med store potetlagre og desentralisert produksjon.

Men folkevognas historie er over, på samme måte som en epoke, ”etterkrigstida”, er over. Men vi skal ikke glemme deg, boblefar. Gamle biler ender på Teknisk museum. Folkevogna derimot, den vil få sin plass på Folkemuseet. Der skal den stå, mellom Enerhaugen og Telemarkstunet, fylt med en forventningsfull, utstoppet familie, som har tatt på seg poplinsfrakken og lastet inn pyramideteltet, på vei til den første tur over Hardangervidda. For om det var Gerhardsen som brakte folket framover, så var det bobla som brakte det omkring.

Fra Ivar Frønes og Andreas Hompland: ”Kanskje kommer KONGEN – hjemme hos oss Norge rundt”, J.W. Cappelens forlag AS, 1985.

Herfra til Jurmala

En roadstory av Erik Spjelkavik

Den første etappen gikk nordover. Vi skulle ligge over hos Margits søster på den gården hvor Margit ble født, utenfor Mo i Rana. Det regnet tett hele veien nordover. Bobla trakk combicampen greit, det ble til og med et par forbikjøringer!

Etter at vi hadde passert Mosjøen pekte Margit opp i skylaget og pekte:

– Ser du fjelltoppen oppe i skyen? Dit skal vi!

– Ja du kan spøke du, Margit! Svarte jeg.

Og så begynte veien å stige. Av en eller annen grunn hadde de strødd den bare asfalten, og hele ekvipasjen ristet noe forferdelig. Og veien steg enda mer. Jeg måtte legge inn første gir før vi omsider kunne stirre ut i den tette tåka på toppen av Korgenfjellet. Det var ikke mye å stoppe på toppen etter, så vi satte utfor på den andre siden. Vi hadde akkurat sett Mos lys blinke i det fjerne da combicampen begynte å oppføre seg merkelig. Den svingte ukontrollert fra side til side og jeg fant det best å stoppe. En kjapp inspeksjon fortalte meg at det ene hjulet bare hang og slang på akslingen sin. Hjullagrene var fullstendig brutt sammen og det var bare hjulbuen i selve combicampen som holdt hjulet på plass.

Regnet var ubønnhørlig, vi var bare noen km fra første delmål, så vi dyttet combicampen ned i grøfta og fortsatte mot Mo.

Margits søsters gård ligger et godt stykke utenfor selve Mo sentrum, du kjører langs et vann på smale grusveier. Det siste stykket er en traktorsti med gress mellom hjulsporene, som flere steder er ganske dype.

– Går det bra å kjøre her? Spurte Margit.

– Ja jøss, svarte jeg. – Bobla rager høyt over bakken.

I det samme smalt en svær stein hardt i bunnplata og ga meg frysninger langt inn i lommeboka. Etter det tok jeg det litt roligere.

Veien var så oppbløtt at vi måtte parkere 100 m fra gården. På parkeringsplassen fikk vi en varm velkomst av Margits søster, hennes mann og to millioner mygg. Jeg hadde ikke truffet noen av dem før, og det var et hyggelig møte.

Morgenen etter dro jeg og Margits svoger tilbake til den etterlatte combicampen. Selgeren hadde lagt ved nye hjullagre med en kommentar om at de nok måtte skiftes snart.

Demonteringen og monteringen av hjullagrene på den aktuelle modellen av combicamp foregår ved at man først banker det gamle hjullageret ca 20 cm bortover akselen for å få det av. Deretter banker man det nye den samme veien tilbake. Vi tok timesskift med banking for å få rettet ut ryggen og bli kvitt den verste tinnitusen før vi banket videre. Til slutt banket vi hjulet på plass. Det viktigste verktøyet i verktøykassa er og blir hammeren!

Med combicampen på plass ble vi noen dager i Mo mens vi ventet på feriepengene. Vi så på stedets severdigheter, bl.a. Grønnligrotta og Marmorslottet. Vi øvde oss også på å slå opp combicampen.

Combicampen er vel fremme på Fjellenget ved Mo i Rana

Men dagene gikk, og ingen feriepengene. Vi måtte tilbake til Trondheim og hente dem. Derfor bestemte vi å oss for å kutte ned på ruta og ta Wasabåten fra Sundsvall. Men i Sundsvall gikk det ingen Wasabåt. Den var lagt ned etter at kartet vårt var trykket. Derfor gikk turen til Stockholm. Der stilte vi oss i ferjekø, i håp om en plass på ferja til Turku.

Siden vi stilte oss i feil billettø ombord på ferja, fikk vi ikke lugar. Vi måtte tilbringe natta i en iskald kinosal sammen med andre uheldige ferjepassasjerer. Moralen er: Bestill lugar på forhånd!

I Finland fant vi oss en campingplass hvor vi kunne sove ut. Vi prøvde å få byttet kjøleelementene til kjølebagen, men de forsto ikke norsk eller engelsk, og Margits tysk strakk ikke til.

I Helsinki sporet vi opp den russiske ambassaden hvor visaene våre skulle være. Men det hadde blitt noe rot (du må nemlig inviteres til Russland for å få visum), og ingen visum. Vi måtte derfor droppe planen om å besøke den russiske enklaven Kaliningrad og løse Königsbergs broproblem.

Greier våre venner å gjennomføre runden? Hvordan vil bobla med combicamp mottas i Østeuropa? Følg med i Volkswagens Gang!

Plan A

Dr. Frankenbug jr.

Her er løsningen for deg som forgjeves har prøvd å bytte gummiforingen(e) til stabilisatorstaget på din 1302/3. Hvis man prøver å trekke foringen ut følger bare hele hjulopphengen med, og prøver man å slå foringen ut med hammer spretter den bare tilbake. Det du trenger er en U-formet plate med hull i, hullet skal være omtrent like stort som hullet i foringen. "Sideplatene" på plata (de loddrette delene av U'en) må være minst like lange som lengden på foringen. Bildet viser en plate som tilhører en oljepumpetrekker fra HotShop, men jeg brukte et framre støtdemperfeste fra en '69 Ford Transit.

Du trenger også en bolt på omtrent samme dimensjon som gjengene i stabilisatorstaget, bolten må være minst dobbelt så lang som lengden på foringen. Jeg kjøpte min bolt på A.E.O., pris kr 5,- (det er riktignok noen år siden).

Fjern stabilisatorstaget, sett bolten gjennom foringen og plata (med sideplatene mot opphengsarmen) og begynn å skru. Skru til foringa er ute. Etterpå skru du bare den nye foringa inn igjen på samme måte. Enkelt og uten banning og hudløse knoker. Lykke til!

Annonser

Ring 73 95 36 29 eller send epost til tvwk@hotmail.com for å rykke inn gratis annonser.

Ønskes kjøpt

Tilhengerfeste til oval.

Ring Frode A på mobiltlf. 915 82 544

1303 cab

Ring Geir Homelien på mobiltlf. 90614011

Vindusviskerarm til '64 boble.

Ring Tanja Vean på mobiltlf. 402 04 262

Til leie

200 m² vinterlagringsplass kan leies hos Anders Eggen på Melhus (du trenger selvfølgelig ikke leie mer enn du trenger). Ståle Berg kan brukes som referanse.

Anders treffes på mobiltlf. 906 03 562

Ønskes lånt

Originalboble med soltak ønskes til filminnspilling. Kontakt Bård Ivar Engelsås, Engelsås Media, mobiltlf: 992 23 046 (spør etter Bård Ivar).

Rabatt

Her får medlemmer av Trondheim Volkswagenklubb rabatt (vis medlemskort):

Firma	Rabatt
Autoproducts Nord	10-15%
HotShop	10%
Møller Bil/Auto Syd	15%
Star Speed, Marnadal (Dalhem)	15%
Tiller Lakk	18%

